

Знімає

“Галичина-фільм”

зумілим, чому цьому лікареві так хотілося покінчити зі своїм нещасним пацієнтом - відомим композитором Сарським, який захворів від докорів власного сумління. С.Романюк залишився носієм заданого наперед зла, просто витонченим негідником.

На початку 1996 року глядачі зустрілися з новою роботою Сергія Романюка. Він зіграв голову колгоспу у фільмі Г.Кохана “Страчені світанки”. Точніше, голову ще неіснуючого колгоспу, адже йдеться про події 1945 року в одному із сіл на Західній Україні, де чинився збройний опір насильницькому насадженню нової влади і нових порядків, які принесла Червона Армія. С.Романюк показав себе професіоналом високого класу, органічно, без найменшого натиску і перегинів втіливши образ людини, яка прагне мирно жити і мирно працювати на своїй землі. Але не розуміючи, що в такому жорстокому протистоянні сил це неможливо, що за свій вибір і за свою справу (організувати колгосп) йому доведеться платити велику ціну. С.Романюк знову створив цілісну натуру; його герой не слухає попереджень, він не знає страху. Але його родину вбивають і остання сцена, в якій актор бачить убитих дружину й сина (камера спрямована на актора), сприймається як квінтесенція трагічної історії народу - хлібороба, якому впродовж усієї історії судилося розплачуватися за те, щоби просто мирно жити на своїй землі. Герой С.Романюка опиняється між двох вогнів і стає жертвою. Йому співчуваєш, хоча вибір, який він зробив тоді, сьогодні сприймається як хибний. Але ця людина не брала зброю до рук, не проливалася крові невинних аби прочищати шлях до влади; ця людина хотіла тільки одного - працювати, об'єднавши своїх односельців.

Чотири фільми - чотири головних ролі. Це немало за чотири роки, надто в нинішній ситуації. Сергій Романюк легко і невимушено вписався в простір українського кіно. І нехай дальший творчий шлях його буде таким же успішним.

Лариса Брюховецька.

“Галфільм” - перша у тоді ще залежній Україні незалежна кіностудія - була створена на початку 90-х років групою діячів культури. Дитя перебудовних процесів, національного самоусвідомлення і відродження, багатообіцяюче, на яке покладалися великі надії.

Чи справдились? Частина - безумовно. Ця творчовиробнича структура кілька разів реформувалася, постійно вдосконалюється. Тепер це - Українська кіностудія “Галичина-фільм”. Госпрозрахункова. Форма власності - державна. Такою, гадаю, має залишитися надовго. У перехідний період у країні кіно має бути державним.

На початку 90-х, після “Галфільму”, подібні структури виникали десятками. Не знаю, скільки їх залишилося, і чи залишилося взагалі. “Галфільм” залишився. У доробку - понад тридцять кіно- і відеофільмів широкого тематичного і жанрового діапазону. “Нам дзвони не грали, коли ми вмирили” - на матеріалі Української повстанської армії. “Люди з номерами” - про масові репресії у Західній Україні. “Благословляю і молюся”, “Воскресіння” - про митрополита Андрія Шептицького та греко-католицьку церкву. Документальна кінотрилогія “Просвітлої дороги свічка чорна. Пам'яті Василя Стуса”. Документальні серіали з історії України, правда, не закінчені... Якщо врахувати, що кіностудія виникла на голому місці, то це не так уже й мало. Знімали у ній Ярослав Лупій, Микола Федюк, Станіслав Чернілевський, Василь Вітер, Сергій Буковський, Петро Олар, Олександр Денисенко, Федір Стригун.

Як вдається утримувати структуру і хоч щось знімати, коли майже ніхто нічого не знімає? Це продюсерська кіностудія з мізерними накладними видатками. Як уже говорилося, госпрозрахункова. Має те, що заробляє, і не більше. Цього, слава Богу, загалом вистачає. На першому місці у нас завжди було знімати фільми, а вже потім - заробляти. У такий період, який тепер переживає Україна, цей маленький нюанс має вирішальне значення. З людьми, які переставляли ці пріоритети місцями, кіностудія прощалась відразу і без жалю. Останнє таке прощання з кількома заробітчанами було 1993 року.

Собівартість нашої продукції майже на 30 відсотків нижча, ніж на будь-якій іншій кіностудії. То, може, такі, як наша, і є рятівним кругом, що тримає на поверхні українську кінематографію? Напевно, але ж ніяк не єдиним. Не маю сумніву, що в Україні повинна виникнути мережа малих продюсерських кіностудій - і державних, і приватних. Їх, власне, може бути стільки, скільки знайдеться кіномитців з підприємницьким хистом.

Василь Босович,
директор кіностудії “Галичина-фільм”.
 (“На екранах України”, 24 серпня, 1996).